

UCHWAŁA NR XXXI/161/2026
RADY GMINY BRALIN

z dnia 29 stycznia 2026 r.

**w sprawie uchwalenia Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych
oraz Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2026-2028**

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym (t.j. Dz. U. z 2025r. poz. 1153), w związku z art. 4¹ ust. 1, 2, 2a, 2b, 2c i ust. 5 ustawy z dnia 26 października 1982 roku o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (t.j. Dz. U. z 2023r. poz. 2151), art. 10 ust. 1, 2, 2a i ust. 2b ustawy z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu narkomanii (t.j. Dz. U. z 2023r. poz. 1939 ze zm.) Rada Gminy Bralin uchwala, co następuje:

§ 1. Uchwala się Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2026-2028 stanowiący załącznik do uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Bralin.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady Gminy
Bralin

Marek Markiewicz

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2026-2028

Rozdział 1.

1. Wprowadzenie

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2026-2028 stanowi lokalną strategię w zakresie profilaktyki oraz minimalizacji szkód społecznych i indywidualnych, wynikających z używania alkoholu, narkotyków i środków psychoaktywnych. Elementem gminnego programu są również zadania związane z przeciwdziałaniem uzależnieniom behawioralnym.

Program określa kierunki podejmowania działań w zakresie problematyki i rozwiązywania problemów alkoholowych, wskazuje podmioty odpowiedzialne za realizację, określa źródła finansowania tych działań, przedstawia zadania własne gminy wynikające z art. 4¹ ustawy z dnia 26 października 1982r. o wychowaniu w trzeźwości, przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz ustawy z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu narkomanii.

Zadania wynikające z tych ustaw wykonuje się w szczególności przez:

- 1) Tworzenie warunków sprzyjających realizacji potrzeb, których zaspokajanie motywuje powstrzymywanie się od spożywania alkoholu i sięgania po narkotyki,
- 2) Działalność wychowawczą i informacyjną,
- 3) Leczenie osób uzależnionych,
- 4) Zapobieganie negatywnym następstwom nadużywania alkoholu i ich usuwanie oraz przeciwdziałanie przemocy w rodzinie.

Adresatami programu są mieszkańcy Gminy Bralin.

2. Diagnoza problemu alkoholowego w gminie Bralin

Gmina Bralin liczy 6.396 mieszkańców (stan na 31.12.2025r.) w tym 1.273 (672 – chłopcy, 601 – dziewczynki) dzieci i młodzieży do 17 roku życia, 3.919 osób w wieku produkcyjnym (mężczyźni 18-64 lata – 2.115; kobiety 18-59 lat – 1.804) i 1.204 osoby w wieku emerytalnym (mężczyźni „65+” – 462, „60+” – 742).

Z rozpoznania Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Bralinie wynika, że w 2025r.:

- liczba rodzin, które korzystały z pomocy społecznej wyniosła – 78;
- liczba rodzin, które korzystały z pomocy społecznej z powodu alkoholizmu wyniosła – 15;
- liczba rodzin, które korzystały z pomocy społecznej z powodu narkomanii – 3;
- liczba rodzin, które korzystały z pomocy społecznej z powodu przemocy w rodzinie – 6;
- liczba procedury „Niebieskiej Karty” – 23 (13 – założone w 2025r; 10 – kontynuacja z 2024r.; 18 – zakończone w 2025r.; 5 – aktywne na dzień 31.12.2025r.).

Z informacji Posterunku Policji w Bralinie wynika, że w 2025r. odnotowano następujące zdarzenia dotyczące naruszenia prawa i porządku publicznego przez osoby pod wpływem alkoholu i/lub środków odurzających, dotyczące terenu Gminy Bralin:

- liczba interwencji domowych ogółem – 72, w tym interwencje domowe z wykorzystaniem procedury „Niebieskiej Karty” – 14;
- liczba wypadków (kolizji) spowodowanych przez kierowców pozostających pod wpływem alkoholu i/lub środków odurzających – 2;

- liczba osób spożywających alkohol w miejscach publicznych – 14 (zakończone mandatem karnym);
- liczba nieletnich pod wpływem alkoholu i/lub środków odurzających ujawnionych przez funkcjonariuszy KP W Bralinie – 0;
- liczba nietrzeźwych kierujących pojazdami – 14;
- liczba zdarzeń dot. zakłócania spokoju i porządku publicznego – 22;
- liczba postępowań przygotowawczych z art. 207 k.k. prowadzonych przez Policję w związku z procedurą „Niebieskiej Karty” z uwzględnieniem podziału, tj. łącznie zgłoszonych – 8, wszczęte – 4, zakończone na czynnościach sprawdzających – 4.

Rozdział 2.

Podstawowe zadania Programu

- 1) Zwiększenie dostępności i skuteczności pomocy terapeutycznej dla osób uzależnionych od alkoholu i innych substancji psychoaktywnych oraz członków ich rodzin,
- 2) Udzielenie rodzinom, w których występują problemy z używaniem alkoholu, narkotyków i innych substancji psychoaktywnych pomocy psychologicznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie,
- 3) Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii oraz przemocy w rodzinie w szczególności dla dzieci i młodzieży,
- 4) Prowadzenie działań profilaktycznych i informacyjnych, edukacyjnych oraz szkoleniowych i wychowawczych w zakresie rozwiązywania problemów związanych z uzależnieniami,
- 5) Ograniczenie skali zjawiska uzależnienia od alkoholu, narkotyków i innych substancji psychoaktywnych.

Rozdział 3.

Sposoby realizacji Programu

1. Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej oraz działalności szkoleniowej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych przeciwdziałania narkomanii oraz uzależnieniom behawioralnym w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie zajęć wychowawczych.

l.p.	Zadania szczegółowe	Wskaźnik osiągnięcia celu	Termin realizacji
1.	Realizacja programów edukacyjnych oraz programów promocji zdrowia w przedszkolach i szkołach na terenie gminy	- liczba zrealizowanych programów, - liczba oddziałów	rok szkolny
2.	Realizacja programów profilaktycznych z zakresu profilaktyki adresowanej do dzieci i młodzieży	- liczba zrealizowanych programów, - liczba odbiorców	cały rok
3.	Wspieranie szkolnych programów profilaktycznych, pomoc w zakupie materiałów i artykułów	- liczba zrealizowanych programów,	rok szkolny
4.	Szkolenie dla członków GKRPA i nauczycieli w zakresie przemocy w rodzinie i przemocy rówieśniczej	- liczba zrealizowanych szkoleń, - liczba odbiorców	III kwartał
5.	Realizacja zajęć profilaktycznych, rekreacyjno - sportowych dla mieszkańców	- liczba zajęć, - liczba odbiorców	cały rok
6.	Organizacja wypoczynku letniego dla dzieci i młodzieży z programem profilaktycznym	- liczba form wypoczynku, - liczba uczestników	lipiec- sierpień
7.	Organizacja zajęć wakacyjnych w miejscu zamieszkania z programem profilaktycznym	- liczba grup, - ilość uczestników	lipiec-sierpień
8.	Zapewnienie pomocy psychologicznej dzieciom i młodzieży z grup ryzyka oraz ich opiekunom	- liczba konsultacji, - liczba odbiorców	cały rok
9.	Promowanie wśród mieszkańców zdrowego stylu życia poprzez rozprowadzenie broszur i artykułów, organizację	- liczba grup, - liczba uczestników	cały rok

	zawodów sportowych i rekreacyjnych		
10.	Zakup i dystrybucja materiałów edukacyjnych, informacyjnych i profilaktycznych dotyczących tematyki uzależnień	- ilość zakupionych materiałów, - liczba odbiorców	cały rok
11.	Organizacja konkursu plastycznego promującego zdrowy i trzeźwy styl życia	- liczba prac konkursowych	III kwartał

2. Wspomaganie działalności instytucji i osób służących rozwiązywaniu problemów uzależnień.

1.	Przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu poprzez wspieranie form edukacyjnych poza terapią	- liczba działań - liczba odbiorców	cały rok
2.	Prowadzenie edukacji publicznej w obszarze profilaktyki i zachowań ryzykownych, przeciwdziałanie przemocy w rodzinie i promocji zdrowego stylu życia w czasie wydarzeń w środowisku	- liczba działań, - liczba odbiorców	cały rok
3.	Wspomaganie działań kulturalno-muzycznych promujących zdrowy i trzeźwy styl życia w środowisku lokalnym	- liczba wydarzeń, - liczba osób biorących udział,	II – III kwartał

3. Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu.

1.	Prowadzenie Punktu Konsultacyjnego dla osób uzależnionych od alkoholu oraz członków rodzin obsługiwanych przez psychologa i pedagoga	- liczba konsultacji, - liczba osób objętych doradztwem	cały rok
2.	Organizacja indywidualnych spotkań informacyjnych i edukacyjnych przez członków GKRPA z osobami uzależnionymi i członkami ich rodzin	- liczba konsultacji	cały rok
3.	Edukowanie osób i rodzin z problemem uzależnienia i współuzależnienia oraz motywowanie do podjęcia odpowiedniej terapii	- liczba działań, - liczba odbiorców	wg potrzeb
4.	Kierowanie na badania w przedmiocie uzależnienia od alkoholu osób nadużywających alkoholu, finansowanie badań w przedmiocie uzależnienia oraz pokrywanie opłat sądowych w sprawach o zobowiązanie do podjęcia leczenia odwykowego	-liczba przeprowadzonych badań i spraw	wg potrzeb

4. Udzielanie rodzinom w których występują problemy alkoholowe pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie.

1.	Realizacja programów korekcyjno-edukacyjnych dla sprawców przemocy	- liczba spotkań, - liczba odbiorców	wg potrzeb
2.	Konsultacje, diagnoza, pomoc psychologiczna dla osób doświadczających przemocy w rodzinie	- liczba konsultacji, - liczba odbiorców	wg potrzeb

5. Podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art. 13 i 15 ustawy

1.	Kontrola przestrzegania zasad, warunków korzystania z zezwoleń na sprzedaż i podawanie napojów alkoholowych	- liczba lustracji, - ilość punktów sprzedaży	cały rok
2.	Realizacja szkolenia dla właścicieli punktów handlujących napojami alkoholowymi i sprzedawców w tych punktach	- ilość osób uczestniczących w szkoleniu	wg potrzeb

Rozdział 4.

Cele i zadania dotyczące przeciwdziałania narkomanii.

1. Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla zagrożonych uzależnieniem

1.	Konsultacje tematyczne z zakresu uzależnienia od narkotyków i innych substancji psychoaktywnych	- liczba konsultacji	wg potrzeb
2.	Zakup i dystrybucja materiałów informacyjnych o zagrożeniach spowodowanych zażywaniem narkotyków	- liczba zakupionych i rozprowadzonych	wg potrzeb

		materiałów	
--	--	------------	--

2. Udzielanie rodzinom, w których występują problemy narkomanii pomocy psychospołecznej i prawnej

1.	Udzielanie porad psychologa i pedagoga w Punkcie Konsultacyjnym	- liczba osób	cały rok
----	---	---------------	----------

3. Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej, edukacyjnej oraz szkoleniowej w zakresie rozwiązywania problemów narkomanii.

1.	Realizacja programów profilaktycznych adresowanych do dzieci i młodzieży	- liczba programów, - liczba odbiorców	w miarę potrzeb
2.	Wspieranie szkolnych programów profilaktycznych - zakup materiałów, artykułów do ich realizacji	- liczba działań, - liczba odbiorców	

Rozdział 5. Realizatorzy Programu

1. Koordynatorem Programu jest Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Bralinie przy współpracy z Gminnym Ośrodkiem Pomocy Społecznej w Bralinie.

2. Podmioty współpracujące w realizacji Programu:

- 1) Pełnomocnik Wójta ds. rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii;
- 2) Zespół Interdyscyplinarny;
- 3) Szkoły i przedszkola z terenu Gminy;
- 4) Posterunek Policji w Bralinie;
- 5) Sołtysi i Rady Sołeckie z terenu Gminy;
- 6) Biblioteka Publiczna w Bralinie.

Rozdział 6. Źródła finansowania

Finansowanie realizacji zadań niniejszego Programu będzie dokonywane z rocznych opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych, wnoszonych przez prowadzące sprzedaż podmioty gospodarcze oraz środków ze sprzedaży napojów alkoholowych w opakowaniach jednostkowych o ilości nominalnej do 300 ml. Środki te nie mogą być przeznaczone na inne cele.

Rozdział 7. Działalność Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych

1. GKRPA jest powołana przez Wójta Gminy na podstawie art. 4¹ ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi. W skład wchodzi osoby przeszkolone w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych.

2. Zadania Komisji:

- 1) Inicjowanie działań w zakresie zadań własnych gminy związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych,
- 2) Realizacja procedury sądowego zobowiązania do leczenia odwykowego,
 - prowadzenie rozmów motywujących do podjęcia leczenia odwykowego,
 - kierowanie na badania przez biegłych w przedmiocie uzależnienia od alkoholu,
 - kierowanie spraw do Sądu w celu wydania postanowienia dotyczącego leczenia odwykowego.
- 3) Prowadzenie kontroli przestrzegania zasad i warunków korzystania z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych,
- 4) Opiniowanie wniosków o wydanie zezwoleń na sprzedaż i podawanie napojów alkoholowych,
- 5) Uruchomienie przez członków GKRPA procedury Niebieskiej Karty w przypadku podejrzenia przemocy w rodzinie.

3. Zasady wynagradzania członków Komisji:

- 1) Za udział w posiedzeniach Komisji, zespołu problemowego oraz pracy na rzecz Komisji lub zespołu problemowego, członek otrzymuje wynagrodzenie w wysokości 200 zł.
- 2) Podstawą do wypłacenia wynagrodzenia jest podpis złożony na liście obecności z poszczególnych posiedzeń Komisji, zespołów oraz realizacji zadań wyznaczonych przez Przewodniczącego Komisji.
- 3) Członkom Komisji przysługuje zwrot kosztów z tytułu podróży służbowych związanych ze szkoleniem oraz wyjazdem związanym z wykonywaniem prac Komisji, na zasadach ogólnych.

Rozdział 8.

Postanowienia końcowe

1. Wójt Gminy sprawuje na bieżąco nadzór nad realizacją Gminnego Programu i podejmuje niezbędne działania do osiągnięcia wyznaczonych celów.

2. Sprawozdanie z realizacji Programu przygotowuje GKRPA i przedstawia Wójtowi Gminy Bralin oraz Radzie Gminy do końca czerwca roku następującego po roku, którego informacja dotyczy.

3. Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii może być modyfikowany w przypadkach uzasadnionych potrzeb związanych z zapobieganiem i rozwiązywaniem problemów uzależnień Uchwałą Rady Gminy w Bralinie.

4. Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii opracowano na podstawie następujących aktów prawnych:

- 1) Ustawy z dnia 26 października 1982 roku o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (t.j. Dz. U. z 2023r. poz. 2151 ze zm.),
- 2) Ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 roku o finansach publicznych (t.j. Dz. U. z 2025r. poz. 1483 ze zm.),
- 3) Ustawy z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy domowej (Dz. U. z 2024r. poz. 1673),
- 4) Ustawy z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej (t.j. Dz. U. z 2025r. poz. 1214 ze zm.),
- 5) Ustawy z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu narkomanii (t.j. Dz. U. z 2023r. poz. 1939).

UZASADNIENIE

Gminny program profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii w gminie Bralin na lata 2026-2028 stanowi załącznik do niniejszej uchwały. Zgodnie z art. 4¹ ust. 1 i ust. 2 ustawy z dnia 26 października 1982 roku o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi do zadań własnych gminy należy prowadzenie działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych.

W odniesieniu do art. 10 ust. 3 ustawy z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu narkomanii niniejsza uchwała zawiera również program przeciwdziałania narkomanii w gminie. Program zawiera również działania w ramach lokalnego systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie, zgodnie z ustawą z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie. Program jest kontynuacją zadań realizowanych w gminie z lat poprzednich. Określa lokalne działania w zakresie zadań własnych, obejmujących profilaktykę i minimalizację szkód społecznych, wynikających z nadużywania alkoholu oraz związanych ze zjawiskiem przemocy.

Opiera się na założeniach wynikających z Narodowego Programu Zdrowia na lata 2021-2026. Program jest adresowany do całej społeczności mieszkańców gminy Bralin, ze szczególnym uwzględnieniem osób uzależnionych od alkoholu i substancji psychoaktywnych, osób współuzależnionych, do osób z grup ryzyka oraz dzieci i młodzieży.

Na realizację zadań są przeznaczone środki uzyskiwane z tytułu wydawanych zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych, które określa plan finansowy. Gminny program na lata 2026-2028 został opracowany zgodnie z ww. obligatoryjnymi zadaniami oraz potrzebami występującymi na terenie gminy.

W świetle powyższego podjęcie uchwały w sprawie Gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii w gminie Bralin na lata 2026-2028 jest zasadne.